

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Viimsi Vallavolikogu
määrus
algtekst-terviktekst
27.05.2024
Hetkel kehtiv
RT IV, 24.05.2024, 18

Viimsi valla kalmistute kasutamise eeskiri

Vastu võetud 14.05.2024 nr 12

Määrus kehtestatakse kalmistuseaduse § 7 lõike 1 alusel.

§ 1. Reguleerimisala

(1) Viimsi valla kalmistute kasutamise eeskirjaga (edaspidi eeskiri) sätestatakse matmiskoha eraldamise kord, hauaplatsi kasutusse andmise tingimused ja kord, hauaplatsi hooldamise nõuded ning muud kalmistu tegevuse korraldamisega seotud asjaolud. Eeskiri on kohustuslik täitmiseks kõigile kalmistul viibivatele isikutele ja matmiskoha kasutajatele.

(2) Eeskirja kohaldatakse Rohuneeme kalmistu, Prangli kalmistu, Naissaare kalmistu ja Randvere kalmistu suhtes.

(3) Kalmistu haldamisel ja kasutamisel lähtutakse lisaks eeskirjas sätestatule kalmistuseadusest ja muudest valdkonda reguleerivatest õigusaktidest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kalmistud on ajaloomälestised (v.a. Rohuneeme kalmistu uus osa), millede haldamisel ja kasutamisel tuleb arvestada lisaks eeskirjas sätestatule muinsuskaitseadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Terminid

Eeskirjas kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) hauakoht – koht hauaplatsil kirstu või urni matmiseks;
- 2) hauaplats – kalmistul asuv maa-ala ühe või mitme surnu matmiseks kirstus või tuhaurnis;
- 3) hauarajatis – hauaplatsil paiknev maapinnaga kohtkindlalt ühendatud ehitis (piirdeaed, betoonrant, äärekivi, hauakamber vms);
- 4) hauatähis – ühte või mitut hauda tähistav plaat, rist, sammas, kivi või muu tähis;
- 5) kalmistutöötaja – kalmistute haldaja poolt määratud isik või töötaja, kelle õigused ja kohustused määratakse kindlaks lepinguga või ametijuhendiga;
- 6) matmiskoht – hauaplats, kolumbaariumi urnikamber, ridahaud või tuhapuisteala;
- 7) ridahaud – maa-ala kalmistul, mis on eraldatud tundmatute surnute matmiseks kirstus;
- 8) tuhapuisteala – maa-ala kalmistul, mis on eraldatud surnute tuha puistamiseks.

§ 3. Kalmistute haldamine

(1) Eeskirja § 1 lõikes 2 nimetatud kalmistute haldaja on Viimsi Vallavalitsus kui ametiasutus, välja arvatud Randvere kalmistu, mille haldaja vastavalt kalmistuseaduse § 6 lõikele 2 on usuline ühendus.

(2) Viimsi haldusterritooriumil asuva usulise ühenduse omandis oleva kalmistu haldamise korraldamiseks on Viimsi Vallavalitsusel õigus sõlmida toetuslepinguid usulise ühendusega, kui see on avalikes huvides ja kalmistu on avalikult kasutatav.

(3) Kalmistu haldaja ülesandeks on tagada kalmistu heakord ning korraldada kalmistu kasutamist, sh matmiskohtade eraldamist, hooldamata hauaplatside arvele võtmist ja taaskasutusse andmist, jäätmehooldust, järelevalvet kujunduspõhimõtetest ja hooldusnõuetest kinnipidamise üle, pidada arvestust matuste üle ning täita teisi õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Viimsi Vallavalitsusel on õigus anda juhiseid kalmistute haldamise ja kasutamise põhimõtete täpsustamiseks.

§ 4. Nõuded kalmistule ja kalmistu tööaeg

(1) Lisaks kalmistuseaduse paragrahvis 5 sätestatud nõuetele tuleb olemasolev kalmistu võimalusel ümbritseda piirdega.

(2) Erinevat tüüpi matmiskohtadele tuleb üldjuhul ette näha üksteisest eraldatud maa-alad, mille piirid oleksid looduses visuaalselt tajutavad.

(3) Kalmistu maa-ala jaotatakse kvartaliteks. Kvartalite numeratsioon ja jagunemine määratakse vastavalt kalmistu põhiplaanile või konkreetse laienduse tööprojektile. Mälestiseks oleval kalmistul või kalmistu osas tuleb kasutada ajalooliselt väljakujunenud kvartalite nimetusi.

(4) Kalmistu laiendamisel ja uute hauaplatside eraldamisel arvestatakse, et kvartalivälise juurdepääsutee ja sellest kõige kaugema matmiskoha vahemaa ei oleks suurem kui 25 m.

(5) Insolatsiooni, territooriumi õhulisuse ja vaadeldavuse tagamiseks ei tohi puude istutamise tihedus ühele hektarile olla suurem kui 170-250 istikut ning põõsastele 2000-2500 istikut. Muru peab moodustama mitte vähem kui 30% kogu haljastuse osakaalust. Kalmistu uute osade haljastus peab sisalduma tööprojekti.

(6) Kalmistu territooriumist 65-75% moodustavad matmiskohad, haljastuse osakaal kalmistul on mitte vähem kui 20%.

(7) Puude ja põõsaste istutamine kalmistu kasutajate ja külastajate poolt on lubatud kalmistu haldaja kooskõlastusel, kooskõlas eeskirja lisana kinnitatud kujunduspõhimõtetega (ajaloolistes kvartalites) ning kalmistute uutes osades vastavuses kalmistu haljastusprojekti.

(8) Kalmistu peamise sissekäigu, kiriku, kabeli või muu sakraalhoone juures peab olema infotahvel, millel on viidatud või välja pandud kalmistu plaan, kalmistu ajalugu kajastav informatsioon, kiriku või kabeli lahtioleku ajad, kalmistutöötaja kontaktandmed ja tööaeg ning käesolev eeskiri. Kalmistu plaanile peab olema märgitud kalmistu jaotus, teed, hooned, veevõtukohad, jäätmemahutid ning ajaloolise ja kultuuriloolise tähtsusega hauaplatsid ja hauarajatised.

(9) Kalmistu on avatud iga päev ööpäevaringselt, kalmistutöötaja tööaja määrab kalmistu haldaja.

§ 5. Kalmistu heakorra nõuded

(1) Kalmistul tuleb hoida rahu, vaikust, korda ja puhtust.

(2) Kalmistul on keelatud:

- 1) kahjustada hooned, väravaid, piirdeid, veevõtkohti, kalme, hauatähiseid ja -rajatisi;
- 2) paigaldada, ümber paigaldada või eemaldada hauatähiseid ja -rajatisi kalmistu haldajaga kooskõlastamata;
- 3) murda lilli, puude ja põõsaste oksid, kärpida puuvõra ja eemaldada põõsaid kalmistu haldaja nõusolekuta ning raiuda puid ilma raieloata;
- 4) istutada puid ja põõsaid ning rajada hekke kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 5) rikkuda jäätmete kogumise nõudeid, sh paigutada jäätmeid väljapoole mahuteid või selleks mitte ette nähtud kohtadesse, tuua kalmistu jäätmete mahapaneku kohtadesse ja konteineritesse olmejäätmeid;
- 6) teostada ükskõik millist omavolilist kaevamist;
- 7) suurendada omavoliliselt hauaplatsi mõõtmeid;
- 8) omavoliliselt puistata tuhapiistealale tuhka;
- 9) sõita mootorsõidukiga või väljaspool kalmistul asuvaid käiguteid jalgrattaga kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 10) paigaldada inventari ja rajatisi kalmistu haldaja kooskõlastuseta;
- 11) teha lõket;
- 12) viibida lemmikloomaga, v.a erijuhul kooskõlastatult kalmistutöötajaga;
- 13) matta loomi;
- 14) muu avalikku korda, heakorda ja haurahu rikkuv tegevus.

§ 6. Matmiskoha eraldamine ja matmise registreerimine

(1) Matmiskoha eraldab matmiseks kalmistutöötaja, kes näitab matjale kätte hauaplatsi vm matmiskoha asukoha ja tähistab kalmistul vastava hauaplatsi piirid. Matmisloata on haa kaevamine ja matmine keelatud.

(2) Hauaplats eraldatakse vastavalt taotleja soovile ühe- või kahekohaline, erandjuhtudel kuni neljakohaline (nn pereplats).

(3) Ühekohalise hauaplatsi mõõtmed kirstus matmiseks on üldjuhul 1,25 x 2,50 meetrit ning urnis matmiseks üldjuhul 1,25 x 1,25 meetrit. Kahe-, kolme või neljakohalise platsi pindala on vastavalt kahe-, kolme või neljakordne. Ajaloolisel kalmistul või kalmistu osal lähtutakse väljakujunenud hauridadest ja kõrvalasuvate hauaplatside mõõtmetest (eelkõige pikkusest).

(4) Kalmistutöötaja registreerib matmise hiljemalt matmise toimumise päeval kalmisturegistris, kuhu kannab andmed vastavalt kalmistuseaduse § 11 sätestatule, v.a. hauaplatsi kasutaja andmed, millised võib surnu

omakeste poolt kalmistu haldajale esitada eeskirja § 10 sätestatud korras kahe kuu jooksul pärast matusse toimumist.

§ 7. Matmine

(1) Surnu maetakse hauaplatsile kirstus või tuhastatult urnis või ilma selleta. Kui kalmistul on kolumbaarium või tuhapuisteala, võib surnu tuha kalmistutöötaja loal paigutada urniga kolumbaariumisse või kalmistutöötaja juuresolekul puistata tuhapuistealale.

(2) Kui käesolevas eeskirjas ei ole sätestatud teisiti, eraldatakse matmiskoht rahvastikuregistri järgi:

- 1) surma hetkel Viimsi vallas elanud isiku matmiseks;
- 2) Viimsi vallas elavale isikule omaste matmiseks.

(3) Erandjuhul, eelkõige mälestiseks oleval (ajaloolisel) kalmistul on kalmistu haldajal õigus eraldada matmiskoht käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestamata isikule.

(4) Kirstuplatsile võib matta ka urniga. Ühele kirstuplatsile võib matta kuni kuus urni ja ühele urniplatsile kuni neli urni. Surnu omaste soovil võib varem eraldatud ja surnu omaste kasutuses olevale kirstuplatsile urniga peale matta.

(5) Üldjuhul peab eelseisvast matmisest kalmistutöötajat ette teavitama vähemalt kaks päeva. Matmine toimub ainult valgel ajal.

(6) Urni paigutamisel kolumbaariumi urnikambrisse eemaldab katteplaadi ja asetab selle tagasi kalmistutöötaja.

(7) Haua kaevamise, muldasängitamise ja hauakääpa kujundamise korraldab matja, juhindudes seadusest, eeskirjast ja väljakujunenud heast tavast.

§ 8. Tundmatu surnu või omasteta surnu matmine

(1) Tundmatut surnut ei tuhastata ja surnu säilmed maetakse üldjuhul Rohuneeme kalmistul asuvasse ridahauda.

(2) Omasteta surnu tuhastatakse ja tuhk maetakse üldjuhul ühishauda Rohuneeme kalmistu tuhapuiste maa-alal.

(3) Tundmatu surnu või omasteta surnu matmise korraldab Viimsi Vallavalitsus, kui surnul on kalmistuseaduse §-s 9 toodud territoriaalne seos kalmistu haldajaga.

§ 9. Pealematmine ja ümbermatmine

(1) Muinsuskaitseaduse tähenduses mälestiseks tunnistatud või Viimsi Vallavalitsuse poolt kohaliku tähtsusega kultuuriobjektiks tunnistatud hauale peale ei maeta. Muudel juhtudel lähtutakse kalmistuseaduses ja eeskirjas pealematmise kohta sätestatud nõuetest.

(2) Pealematmiseks eraldatud hauaplatsid antakse üldjuhul kasutusse esialgse kuju ja suurusega.

(3) Ümbermatmise korral peab säilmete väljakaevamine hauast üldjuhul toimuma külmal aastaajal. Muus osas lähtutakse kalmistuseaduses ümbermatmise kohta sätestatud ja käesoleva paragrahvi lõikest 4.

(4) Mälestiseks tunnistatud hauaplatsilt säilmete ümbermatmist taotlev isik esitab kalmistu haldajale Muinsuskaitseameti kirjaliku nõusoleku.

§ 10. Hauaplatsi kasutaja määramine

(1) Hauaplatsile määratakse üks kasutaja, kes võtab endale kohustuse hooldada kasutusse antud hauaplatsi vastavalt heale tavale ja eeskirja nõuetele ning kelle andmed vastavalt kalmistuseaduse § 11 lõikele 3 kantakse kalmisturegistrisse hauaplatsi kasutajana.

(2) Olemasoleva hauaplatsi senine kasutaja või isik, kes soovib saada hauaplatsi kasutajaks, on kohustatud esitama kalmistu haldajale vormikohase hauaplatsi kasutusloa taotluse.

(3) Hauaplats antakse tasuta kasutusse 25 aastaks. Kasutajal on õigus pikendada hauaplatsi kasutusaega järgmiseks 25 aastaks. Hauaplatsid, mille kasutusõigust ei pikendata, eraldatakse üldjuhul pealematmiseks.

(4) Ridahauda või tuhapuistealale mattes matmiskoha kasutusõigust ei vormistata ning neid alasid hooldab ja heakorrastab kalmistu haldaja.

§ 11. Kasutusõiguse lõpetamine ja üleandmine

(1) Hauaplatsi kasutusõigusest loobumiseks või kasutusõiguse üleandmiseks teisele isikule teavitab hauaplatsi kasutaja sellest kalmistu haldajat kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(2) Kasutusõigusest loobumise korral on kalmistu haldajal õigus hauaplatsi vaba osa uuteks matusteks välja anda.

(3) Kalmistu haldaja võib kasutusõiguse lõpetada, kui hauaplatsi kasutaja kasutuses olev hauaplats on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks või kasutaja eirab muid eeskirjas sätestatud nõudeid.

§ 12. Erandid matmiskoha eraldamisel ja kasutusse andmisel

(1) Erandina võib Viimsi Vallavalitsuse korralduse alusel eraldada mitme matmiskohaga matmisala juriidilise isiku või kutse- või loomeliidu kasutusse, kelle tegevusalasse kuulub Eesti ja Viimsi valla avalikus elus silmapaistvate isikute kultuuripärandi säilitamine.

(2) Matmiskohale, mille kasutaja on juriidiline isik või kutse- või loomeliit, maetakse kasutaja liikmeskonda kuulunud või nende poolt tunnistatud Eesti või Viimsi valla avalikus elus silma paistnud isikute surnukehad või tuhk.

(3) Naissaare kalmistule ja Prangli kalmistule eraldatakse matmiskoht rahvastikuregistri järgi surma hetkel vastaval väikesaarel elanud isiku matmiseks või vastaval väikesaarel elavale isikule omaste matmiseks.

§ 13. Hauaplatsi kujundamine ja hooldamine

(1) Hauaplatsi kujundamisel ja hooldamisel tuleb järgida ajalooliselt väljakujunenud kujunduse põhimõtteid ning kalmistu looduslikku eripära, samuti arvestada eeskirja lisana kinnitatud hauaplatsi kujunduspõhimõtteid ja hooldusjuhendit (edaspidi kujunduspõhimõtted).

(2) Hauaplats peab vastama järgmistele hooldusnõuetele:

- 1) hauaplatsile istutatud taimed on terved ja elujõulised;
- 2) hauaplatsilt on eemaldatud kuivanud ja murdunud taimed, sh pärjad ja pleekinud kunstlilled;
- 3) hauaplatsi piirav hekk on pügatud ja hauaplatsil olev muru on niidetud regulaarselt;
- 4) hauaplatsilt ja hauaplatsi ümbritsevast vahekäigust on riisutud ära lehed ja muu praht;
- 5) hauaplatsi kattev liiv on puhas;
- 6) hauatähis ja -rajatised ning muu inventar on terved ning neil olev tekst on loetav.

(3) Hauaplatsile paigutatud hauatähised ja -rajatised loetakse hauaplatsi kasutaja omandiks.

(4) Kalmistu ajaloolist ilmet tagavad hauatähised, -piirded jm hauainventar (vanemad kui 50 aastat) tuleb nii kasutusel olevatel kui mahajäetud hauaplatsidel üldjuhul jätta oma algele kohale. Kui hauaplatsil on kasutaja, on väärtusliku hauainventari hauaplatsil säilitamise ja taastamise kohustus hauaplatsi kasutajal, muul juhul kalmistu haldajal. Väärtusliku hauainventari võimalik eemaldamine ja eksponeerimine lahendatakse erandkorras Muinsuskaitseameti loal.

(5) Hauaplatsil suuremahuliste hooldus- ja remonttööde teostamisel tekkinud jäätmete kalmistult äraveo on hauaplatsi kasutaja kohustatud teostama omal kulul.

§ 14. Hooldamata hauaplatsiks tunnistamine

(1) Hooldamata hauaplatsiks loetakse hauaplats, millel esineb vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- 1) hauaplatsi pinnasest olulises osas on läbi kasvanud umbrohi või võsa, millest on ilmne, et hauaplatsi ei ole pikka aega hooldatud (on tekkinud kulu);
- 2) hauarajatised ja -tähised on tugevalt sammaldunud, läbiroostetanud või lagunened ning hauatähisel olev tekst on loetamatu;
- 3) hauaplatsile kogunenud prahist ja lehtedest on ilmne, et hauaplatsi ei ole pikka aega hooldatud.

(2) Hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamiseks ja kasutajata matmiskohana arvele võtmiseks korraldab kalmistu haldaja selle ülevaatamise kaasates vajadusel teisi isikuid. Mälestiseks tunnistatud kalmistutel kaasatakse ülevaatusel Muinsuskaitseameti Harjumaa nõunik.

(3) Võimalikud hooldamata hauaplatsid vaadatakse üle kahel korral ning koostatakse ülevaatusel koostatakse ülevaatusel koosta protokollid koos fototabeliga, milles muuhulgas märgitakse ära hooldamata hauaplatsi asukoht, suurus, seisundi ja puuduste kirjeldus, sh antakse väärtushinnang hauaplatsil asuvate hauatähiste ja -piirete vm elementide kohta ning märgitakse ära hauaplatsi kasutaja andmed. Protokollile kirjutavad alla kõik ülevaatusel osalenud isikud.

(4) Esimese ülevaatusel käigus tuvastatakse hooldamata hauaplatsi tunnused, märgistatakse hauaplats kollase sildiga, millel on musta värviga kiri „hooldamata hauaplats“. Sildile märgitakse, ülevaatusel järjekorranumber, ülevaatusel kuupäev, järgmise ülevaatusel kuupäev ja kalmistu haldaja kontaktandmed.

(5) Teise ülevaatus käigus kontrollitakse esimesel ülevaatusel märgistatud hauaplatsi seisukorda ja võetakse vastu otsus hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamise või tunnistamata jätmise kohta. Teine ülevaatus teostatakse mitte varem kui üks aasta pärast esimest ülevaatus.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 ja 5 sätestatud ülevaatusete järgselt edastab kalmistu haldaja hauaplatsi kasutajale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vastavalt kas hoiatuse või otsuse teadaolevale aadressile või, kontaktandmete puudumisel, kalmistute infosüsteemi märgitud viimase hauaplatsile maetud surnu matja aadressile.

(7) Hooldamata hauaplatsina arvele võetud hauaplatside kohta avaldatakse teade Viimsi valla kodulehel ja ajalehes Viimsi Teataja.

(8) Otsus hooldamata hauaplatsiks tunnistamise kohta jõustub kolm kuud pärast viimase käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud teate avaldamisest.

§ 15. Kasutajata matmiskohana arvele võtmine ja taaskasutusse andmine

(1) Kasutajata matmiskohana võetakse arvele hauaplats, millele ei ole määratud kasutajat kahe aasta jooksul käesoleva eeskirja jõustumisest, sealhulgas kui kasutusõigus on lõppenud või kasutusõigusest on loobunud eeskirja § 11 kohaselt või hauaplats, mis on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks.

(2) Muinsuskaitseaduse tähenduses mälestise staatust omavat hauaplatsi või urnikambrit kasutajata matmiskohana arvele ei võeta. Kui mälestiseks tunnistatud hauaplatsi või urnikambri kasutaja loobub kasutusõigusest, läheb kasutusõigus ja hoolduskohustus üle kalmistu haldajale.

(3) Kasutajata matmiskoha võib kalmistu haldaja eraldada uuesti kasutamiseks, kui viimasest kirstuga matmisest on möödunud vähemalt 20 aastat või tuhaurniga matmisest vähemalt 10 aastat.

(4) Kasutajata matmiskohana arvele võetud kolumbaariumi urnikambri olev tuhk maetakse tuhapuistealale.

§ 16. Rakendussätted

(1) Isikud, kes on eeskirja jõustumise hetkeks kalmistute registris vormistatud matmiskoha kasutajateks lepingut sõlmimata, loetakse matmiskoha kasutajateks eeskirja tähenduses. Enne eeskirja jõustumist sõlmitud hauaplatsi kasutuslepingud on jõus selle kehtivuse tähtaja lõpuni.

(2) Kalmistuseaduse § 12 lõikes 1 nimetatud kohaliku omavalitsuse üksuse pädev asutus ja muinsuskaitseaduse § 80 lõikega 1 kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud riikliku ja haldusjärelevalve teostaja on Viimsi Vallavalitsus.

(3) Viimsi Vallavalitsusel on õigus määrata haldusmenetluse seaduse § 8 lõike 2 alusel struktuuriüksus, ametnik või ametnikud, kelle ülesandeks on eeskirjast või seadusest kohalikule omavalitsusele või kohaliku omavalitsuse üksusele tulenevate ülesannete täitmine.

(4) Viimsi Vallavalitsusel on õigus kehtestada eeskirjakohased taotluste ja lubade vormid ning taotluste esitamiseviis.

(5) Tunnistada kehtetuks Viimsi Vallavolikogu 10.04.2012 määrus nr 10 „Viimsi valla kalmistute kasutamise eeskiri“.

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast avalikustamist Riigi Teatajas.

Atso Matsalu
Viimsi Vallavolikogu esimees

[Lisa](#) Hauaplatsi kujunduspõhimõtted ja hooldusjuhend